

Botanikos
sodas

SAULĖTOJE VIETOJE AUGANČIŲ ŽOLINIŲ DEKORATYVINIŲ AUGALŲ TEMINĖ KOLEKCIJA

TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

Kintančio klimato akivaizdoje sausra ir sezonams nebūdingi karšti orai tampa kasdienybe. Šių svyravimų sukeltas pasekmes gamtoje pastebėti nesunku. Bandydami išlikti ekstremaliomis aplinkos sąlygomis, žoliniai augalai turi išvystę morfologinius pakitimus, leidžiančius jiems išgyventi didžiausias sezonines sausras. Visiškoje saulėkaitoje augantys augalai susitelkę į tankius kerus, kad prarastų mažiau šilumos. Prisitaiko ir augalo dalys: lapai tampa dygūs, siauri, visžaliai, pilkšvo atspalvio, nedaug vandens išgarina ir odiškus lapus turintys augalai. Taip pat augalai gali būti gausiai apaugę pilkšvais arba žilais plaukeliais, pastarieji reflektuoja saulės spindulius ir lapai neįkaista, arba plaukelių tankus veltinis apsaugo lapus nuo vandens išgaravimo kritulių trūkumo laikotarpiu. Šie bei kiti augalų prisitaikymo mechanizmai tampa svarbia savybe, lemiančia augalo išgyvenamumą šiltėjančio klimato akivaizdoje.

TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

Tikslas: Surinkti saulėtoje vietoje augančių žolinių dekoratyvinių augalų kolekciją.

Uždaviniai:

1. Sukaupti dekoratyviausių saulėtoje vietoje augančių žolinių dekoratyvią augalų kolekciją.
2. Surinkti saulėtoje vietoje augančių žolinių augalų morfologinės įvairovės pavyzdžius.

KOLEKCIJOS FORMAVIMO PRINCIPAI

Siekiant pateikti prisitaikymų ir jų derinių įvairovę, kolekcijoje demonstruojami šių požymių deriniai: 1. Stebimi plika akimi lapų pakitimai (pastebimi, nepastebimi). 2. Aukščio įvairovė (trūkstant vandens, augalas nevysta, išlaiko savo pradinę formą. Lietingu periodu stiebe arba lapuose sutelkia vandens atsargas, kuriomis naudojasi užėjus sausrui). 3. Lapų dydžio (mažame lapo plote nedaug žiotelių, kurios išgarina mažiau vandens; mažas paviršius – mažesnė transpiracija; didelis lapų paviršius išgarina daug vandens).

	Žemaūgės (kiliminės) – iki 20 cm	smulkūs lapai
taip (plaukeliai, mėsingas lapas, lapo spalvos variacija)	vidutinio ūgio – 41–60	vidutiniai lapai
ne (įprastas lapas, morfologiškai nepakitęs)	aukštaūgės – 61–80 cm	stambūs lapai
	labai aukštos – 81 cm ir daugiau	

KOLEKCIJAI SKIRTAS PLOTAS

PROJEKTINIAI PASIŪLYMAI

LINNAEUS TEACHING GARDEN AT WOODWARD PARK, JAV

KARALIŠKASIS VIKTORIJOS BOTANIKOS SODAS, AUSTRALIJA

<http://the-southern-cross.com/melbourne-botanic-gardens-guilfoyles-volcano/>

KARALIŠKASIS VIKTORIJOS BOTANIKOS SODAS, AUSTRALIJA

<http://the-southern-cross.com/melbourne-botanic-gardens-guilfoyles-volcano/>

<http://the-southern-cross.com/melbourne-botanic-gardens-guilfoyles-volcano/>

KOLEKCIJOS PASAULYJE (AKCENTAI)

<https://www.thespruce.com/water-wise-plants-drought-tolerant-gardens-2736715>

KOLEKCIJOS PASAULYJE (AKCENTAI)

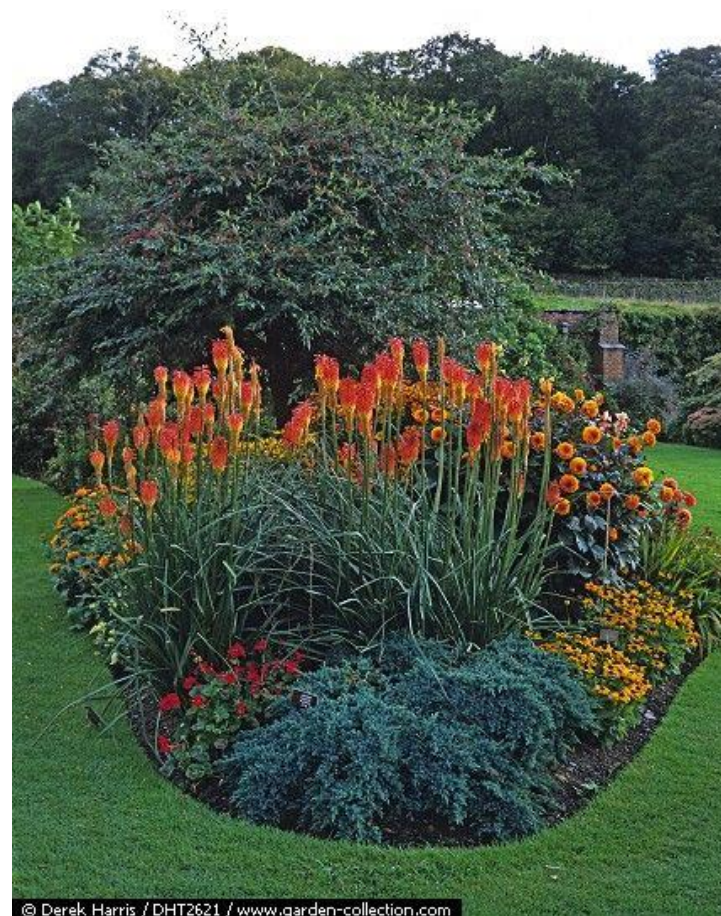

<https://www.handyman.net.au/create-drought-resistant-garden>

KOLEKCIJOS PASAULYJE (AKCENTAI)

<https://www.pinterest.com/pin/170925748332574423/>

© Derek Harris / DHT2621 / www.garden-collection.com

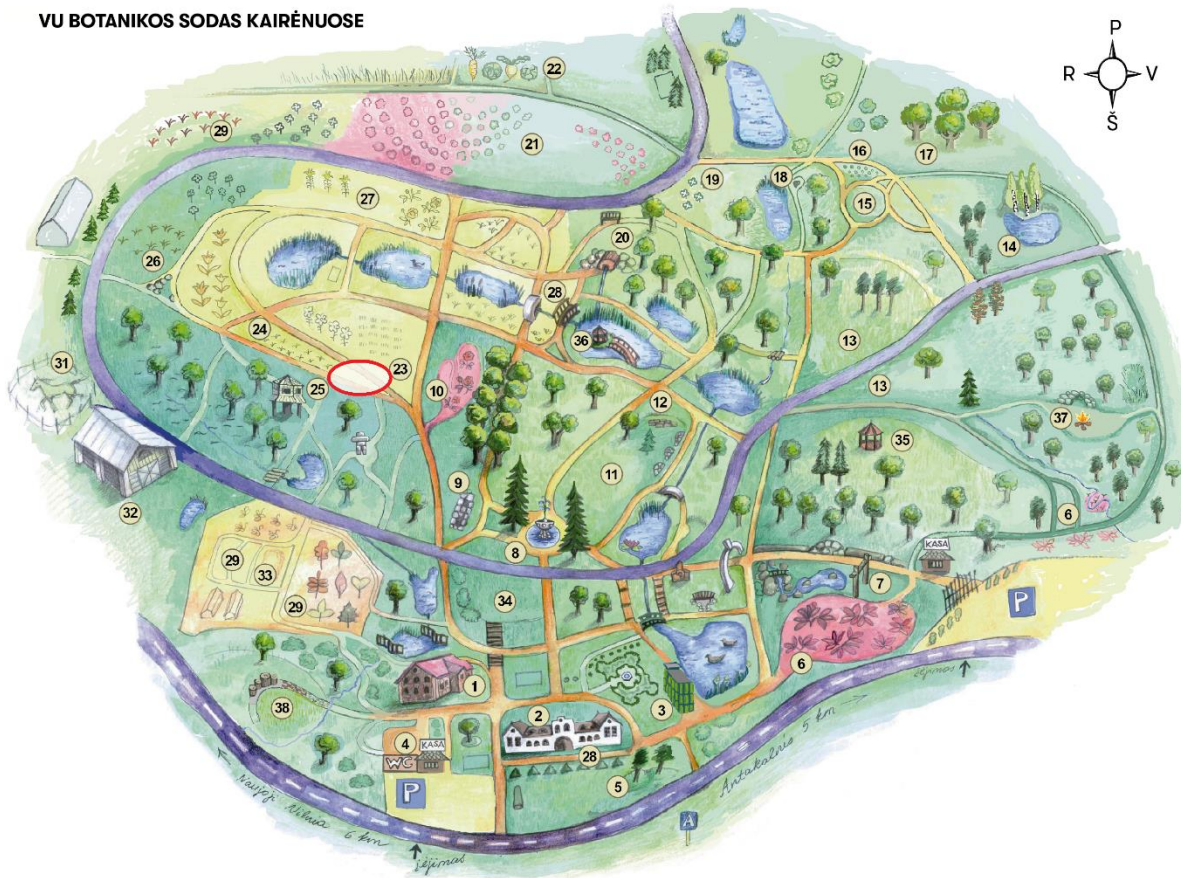
<https://www.pinterest.at/pin/532339618446499706/>

KOLEKCIJOS PASAULYJE (AKCENTAI)

Park der Gärten, Vokietija, 2019
(nuotraukos iš asmeninio albumo)

VU BOTANIKOS SODAS KAIRĖNUOSE

VIETA VUBS KAIRĖNUOSE

Kolekcija kuriama,
prognozuojamas
atidarymas 2022 m.

1. Informacinis centras ir kavinė, buvęs dvaro malūnas, XIX a.	13. Magnolijų slėnis	26. Vilkalgiai
2. Muziejus, buvusios dvaro arklidės, XIX a.	14. Viduržemio jūra	27. Lelijos
3. Administracija, apžvalgos aikštelė	15. Europos Sąjungos žiedas	28. Viendienės
4. Kasa, WC	16. Bijūnų aukštuma	29. Dendrologinės kolekcijos
5. IV–VII a. kapinynas	17. VU ąžuolynas	30. Didysis šiltnamis
6. Rododendrynas	18. Akmenynas	31. Žirgynas
7. Japoniškas sodas	19. Jurginų kalnelis	32. Buvęs dvaro kluonas, XIX a.
8. Senojo dvaro fontanas	20. Šaltinėlis	33. Prieskoniniai ir aromatiniai augalai
9. Antrųjų dvaro rūmų pamatai, XIX a.	21. Alyvos ir dekoratyvinės obelys	34. Svečių pieva
10. Rožynas	22. Močiutės daržas	35. Pavėsinė „Ant kalno“
11. Kairėnų dvaro parkas	23. Žolinių dekoratyvių augalų kolekcijos	36. Pavėsinė saloje
12. Pirmųjų dvaro rūmų vieta, XVI–XVII a.	24. Alpiniai augalai	37. Piknikų aikštė
	25. Gruntą valantys augalai ir GVT pavėsinė	38. Basakojų takas

Botanikos sodas

Lina Galinskaitė
Vilniaus universiteto botanikos sodas
Kairėnų 43, LT-10239 Vilnius
+370 5 219 3133
lina.galinskaite@bs.vu.lt